ლელო

12–15 მარტი, 1994 წ. №7 (16875) ფასი 6000 კუპონი

გამოდის 1934 წლის 13 აპრილიდან

ლილეჰამერიდან— მომავლისაკენ!

— საქართველოში ომია, თქვენ აქ რა გეოლიმპიადებათ!—ასე უხეშად უთქვამს ერთ ჩვენი დელეგაციის წევრისთვის ვინმე ჩვენს რენეგატ თანამემამულეს, რუსეთის ბიზნესის სამსახურში ჩამდგარს და დიდი ქვეყნის ამბიციებით გალაღებულს. ისე უთქვამს, თითქოს საქართველო მხოლოდ იმ უკიდურესად გაჭირვებული და გაუბედურებული ხალხის სამშობლოა, ვინც ზოგიერთივით პირადი კეთილდღეობისთვის არ უგანა და არ მიატოვა. ხედავთ? ამ კაცს ის ეამაყებოდა, რუსეთის დელეგაციის ჩრდილში რომ თავს კაცად გრძნობდა, ლილეჰამერში დედასამშობლოს წარმომადგენლების ხილვა კი გულს გესლად მოედო. აფერუმ, ასეთ მამულიშვილებს!

ლილეჰამერიდან ჩვენი ქვეყნის სპორტული ცხოვრების ისტორიაში ახალი ერა დაიწყო. თეთრ ოლიმპიადაზე საქართველოს დელეგაციის გამგზავრებას ამჯერად მხოლოდ სუვერენული სახელმწიფოს სპორტული ინტერესით არ შემოიფარგლებოდა. არ უნდა დაგვავიწყდეს მისი პოლიტიკური მნიშვნელობა. ჩვენ დღეს ხელახლა ვაცნობთ თავს მსოფლიოს და ვინც მოწადინებულია ეს პროცესი დააჩქაროს, ასეთ ბედნიერ შემთხვევას, ცხადია, ხელიდან არ გაუშვებდა. თამაშებზე ჯერ გამოსვლის უფლების მოპოვება (თუ რა იგულისხმება, ამას ქვემოთ ვრცლად განვმარტავთ) და შემდეგ სახსრების გამოძებნა მონაწილეობის მისაღებად, იოლი საქმე არ იყო. ამთავითვე ვიტყვით: საქართველოს ეროვნულმა ოლიმპიურმა კომიტეტმა, სპორტის დეპარტამენტმა და ფედერაციამ ყველაფერი იღონეს, რათა ლილეჰამერში საქართველოს დროშა აღემართათ და ეროვნული ჰიმნი აჟღერებულიყო. ჩამომათხოვრებული (ეს სიტყვა ზუსტად ესადაგება სათქმელს) სახსრებით მოხერხდა ჩვენი ოლიმპიელების, ასე თუ ისე, მომზადება და მათი მონაწილეობა თამაშებში. ყველა ქართველის და პატრიოტის გული სიამაყით აივსებოდა საკუთარი თვალით რომ ეხილა პირველად ოლიმპიადების ისტორიაში, თამაშებში მონაწილე ქვეყნების გვერდით, ოლიმპიურ სოფელში, ჩვენი ეროვნული ჰიმნის ფონზე როგორ აღიმართა საქართველოს დროშა. დავიმახსოვროთ: ეს მოხდა 1994 წლის 11 თებერვალს ლილეჰამერში, ზამთრის XVII ოლიმპიურ თამაშებზე, ზუსტად 12 საათსა და 12 წუთზე ადგილობრივი დროით (თბილისში 14 საათი და 12 წუთი იქნებოდა).

არ ვაპირებთ თამაშების ვრცელ მიმოხილვას და მხოლოდ რამდენიმე მნიშვნელოვან საკითხზე შევჩერდებით. ჩვენთვის დამოუკიდებლად მონაწილეობის პირველ ოლიმპიადაზე საქართველომ მედალი ვერ მოიპოვა. ოლიმპიური ჯილდოები ადრეც არ გვრგებია, საბჭოთა ნაკრების შემადგენლობაში. მაშინ მხოლოდ ერთადერთ ქართველს — კობა წაქაძეს ხვდა ბედნიერება ესპარეზა ზამთრის ოლიმპიადაში, თანაც ოთხგზის. მედლის მოპოვების ილუზიებით, ცხადია, ლილეჰამერში ჩვენი დელეგაცია არ გამგზავრებულა. ხოლო კითხვაზე, საერთოდ, ღირდა თუ არა უიმედოდ გამგზავრება, პასუხი მხოლოდ ასეთია: რა თქმა უნდა, ღირდა. ღირდა საქართველოსთვის, ისტორიისთვის, სპორტსმენებისთვის, იმ ბავშვებისთვისაც, დღეს რომ თხილამურებზე დგებიან.

ოლიმპიადაში მონაწილეთა რაოდენობით, თამაშებში მონაწილე 67 ქვეყნიდან 20 ქვეყანას ჩვენზე ნაკლები სპორტსმენი ჰყავდა, ჩვენს გარდა კი ორმა (მექსიკა, ისლანდია) სულ 5-5 წარმომადგენლით იასპარეზა. ნებისმიერი სხვა ქვეყანა, რომელთა დროშა ოლიმპიურ სოფელში არ ფრიალებდა, თავს ბედნიერად ჩათვლიდა თუნდაც ერთი სპორტსმენით ყოფი-

იხ. მე-2 გვ.

თადარიგის ამას ჰქვია

გერმანელებმა წინდაწინ შეუკვეთეს ადგილები „მეტეხში"

გერმანელები რომ თადარიგიანი და პუნქტუალური ხალხია, ამაში კიდევ ერთხელ დავრწმუნდით, როდესაც შევიტყვეთ, რომ მათ თხოვნით მიმართეს საქართველოს ფეხბურთის ფედერაციას, რათა 1995 წლის 29 მარტის თბილისის მატჩისთვის (ევროპის ჩემპიონატის VII ჯგუფის შესარჩევი შეხვედრა: საქართველო-გერმანია) სასტუმრო „მეტეხში" დაეჯავშნათ, არც მეტი, არც ნაკლები, 185 ადგილი (35 — ფეხბურთელისა და მათი თანმხლები პირებისათვის, 150 — გულშემატკივრებისთვის).

სასტუმრო „მეტეხის" მესვეურებმაც არ დააყოვნეს და ოპერატიულად თანხმობა შეუთვალეს გერმანელებს. თითოეულ ჩამოსულს დღე-ღამეში ეს „სიამოვნება" დაახლოებით 200-250 ამერიკული დოლარი დაუჯდება იმისდა მიხედვით ორადგილიან ნომერში ისურვებს ცხოვრებას თუ ერთადგილიანში.

მკითხველთა საყურადღებოდ!

მომავალი კვირიდან ტელეკინოკომპანია „ოქროს არწივის" კუთვნილ საგაზეთო ჯიხურებში დაიწყება გაზეთების, მათ შორის „ლელოს" გაყიდვა. ჯიხურები მდებარეობს შემდეგ მისამართზე:

1. მეტრო „სამედიცინო ინსტიტუტთან";
2. მეტრო „დელისთან", პოლიკლინიკის წინ;
3. კოლმეურნეობის მოედანზე;
4. ყიფშიძის და ჭავჭავაძის ქუჩების კუთხეში;
5. მაღაზია „მელოდიის" მიმდებარე სკვერში;
6. ყაზბეგის და გამსახურდიას ქუჩების კუთხეში;
7. ტექნიკური უნივერსიტეტის მეორე კორპუსის გვერდით.

მილოცვა

დიმიტრი მჟედლიძეს ვულოცავთ დაბადებიდან 50 და სპორტულ ჟურნალისტიკაში მოღვაწეობის 30 წლისთავს.

ვუსურვებთ ჯანმრთელობას და დიდხანს სიცოცხლეს.

თბილისის სპორტკომიტეტი

სპორტი—ბიუჯეტში

ჩვენი ცხოვრება, როგორც ჩანს, თანდათან დგება კალაპოტში. რესპუბლიკაში ეკონომიკისა და ფინანსების უკიდურესად კრიზისულ პირობებში ეკონომიკის გაჯანსაღებისა და სტაბილიზაციის, აგრეთვე აუცილებელი სოციალური საკითხების გადაწყვეტისა და საბაზრო ურთიერთობათა გაფართოების მიზნით საქართველოს პარლამენტმა მიიღო მეტად მნიშვნელოვანი კანონი **„1994 წლის პირველი კვარტლის რესპუბლიკური ბიუჯეტის შესახებ"**.

ამ კანონის მიღება ქართული სპორტის შემდგომ ბედთანაც პირდაპირ კავშირშია. იმ მუხლებმა, რომელიც ამ დოკუმენტშია შეტანილი, თვალნათლივ დაგვანახვა, რომ ქვეყანა და მთავრობა სპორტს, მიუხედავად ასეთი გაჭირვებისა, ყურადღებას არ მოაკლებს. ამჯერად დაფინანსების სიმძლავრეზე არაფერს ვამბობთ, მთავარია, გაკეთდა ის, რისი გაკეთებაც დღეს შეიძლებოდა.

1994 წლის პირველ კვარტალში სპორტის დეპარტამენტი ფედერაციებისა და სპორტული ღონისძიებების დასაფინანსებლად მიიღებს 13.574.2 მილიონ კუპონს, აქედან 8,000.0 მილიონი გამოიყოფა სავალუტო ხარჯების დაფინანსებისათვის ასიგნებების ჩათვლით. სპორტის დეპარტამენტის საგანმანათლებლო ორგანიზაციებსა და დაწესებულებებს მოხმარდება 1.730.0 მილიონი კუპონი, მმართველობის შესანახი ხარჯები კი 61,8 მილიონს შეადგენს.

ჩაი და ჭადრაკი

თბილისელმა დიდოსტატმა გია გიორგაძემ დაუმარცხებლად დაამთავრა ვაუ მოჭადრაკეთა საერთაშორისო ტურნირი კალკუტაში და 11 შესაძლებლიდან 8 ქულით მეორე ადგილზე გავიდა. პირველი იყო სერგეი ტივიაკოვი (რუსეთი). ტურნირს ატარებს ინგლისური ჩაის ფირმა „გუდრაიკი". ამჯერად „ჩაის სურნელმა" ტრადიციულ ტურნირზე 98 მოჭადრაკე მიიზიდა.

UEFA ევროპის საკლუბო ტურნირები

გაიმართა ფეხბურთში ევროპის საკლუბო ტურნირების მეოთხედფინალური ეტაპის პირველი რაუნდის შეხვედრები.

ჩემპიონთა ლიგაში, ამჟამად ასეთი მდგომარეობაა:

„ა" ჯგუფი

	თ.	მ.	ფ.	წ.	ბ.	ქ.
„მონაკო"	3	2	0	1	7—3	4
„ბარსელონა"	3	1	2	0	4—2	4
„სპარტაკი"	3	0	2	1	3—6	2
„გალათასარაი"	3	0	2	1	0—3	2

„ბ" ჯგუფი

„მილანი"	3	2	1	0	5—1	5
„ანდერლეხტი"	3	1	1	1	4—5	3
„ვერდერი"	3	1	0	2	8—8	2
„პორტუ"	3	1	0	2	3—6	2

ჩემპიონთა ლიგის, თასების მფლობელთა თასისა და უეფას თასის მეოთხედფინალის მეორე რაუნდის შეხვედრები გაიმართება 16 მარტს.

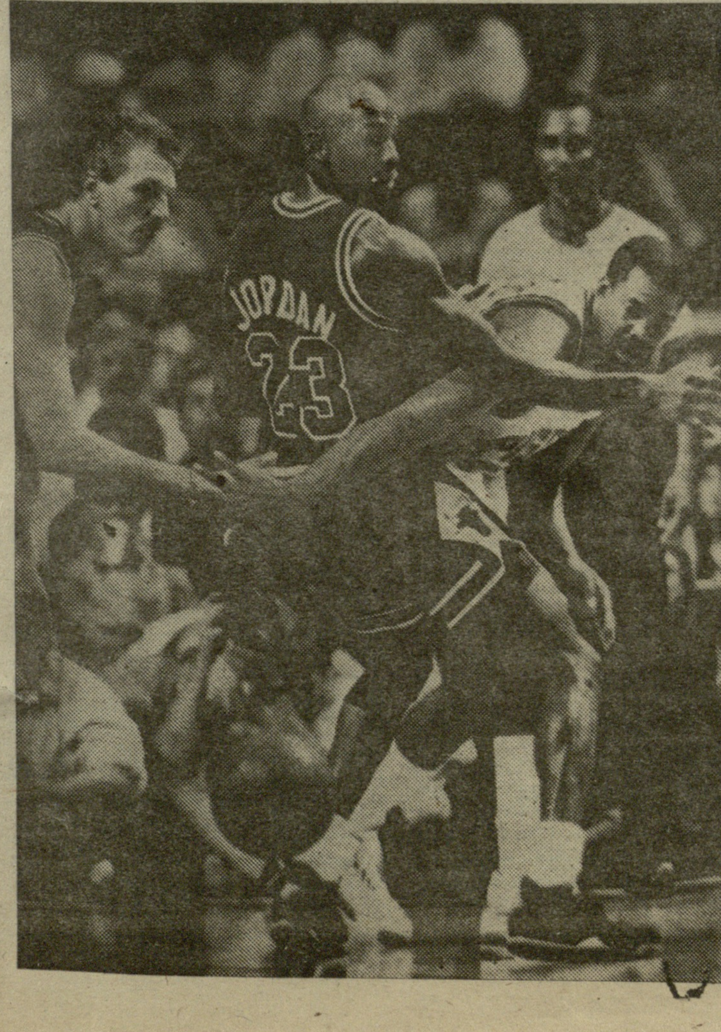

კიდევ ერთი ჯორდანი

„ლოს-ანჯელეს ლეიკერსმა" — ლეგენდარული მეჯიკ ჯონსონის გუნდმა, ხელი მოაწერა კონტრაქტს პროფესიული კალათბურთის ახალ ვარსკვლავთან, რეჯი ჯორდანთან. თავის პირველ ოფიციალურ შეხვედრაში ვე ახლადწვეულმა გუნდს 28 ქულა შესძინა. სპეციალისტებმა ხაზი გაუსვეს მის მაღალ ტექნიკურ მონაცემებს და შესაშურ ბრძოლისუნარიანობას, რაშიც რეჯი ჰგავს ლეგენდარულ თანამოგვარეს მაიკლ ჯორდანს. საინტერესოა, რომ „ლეიკერსის" ჯორდანმა უყოყმანოდ აიღო „ჩიკაგოს" ჯორდანის ნომერი — 23.

რამდენად დიდხანს შემორჩება ახალი ვარსკვლავი ნბა-ს ელიტას, დრო გვიჩვენებს. რეჯიმ უნივერსიტეტის დამთავრების შემდეგ ორი სეზონი კბა-ში (კალათბურთის კონტინენტური ასოციაცია) გაატარა. ამჟამად იგი 26 წლისაა.

მალე დაასახელებენ

თებერვლის დაჯამებული მონაცემები ნბა-ს ჯერ არ გამოუცხადებიათ, აი იანვრის მიხედვით კი ლიგის საუკეთესო კალათბურთელად დაასახელეს „სან-ანტონიოს" მოთამაშე დევიდ რობინსონი, რომელსაც ყოველ მატჩში თავისი გუნდისთვის საშუალოდ 29,8 ქულა მოჰქონდა (6,5 შედეგიანი გადაცემა და 10 გამარჯვება ფარქვეშ ბრძოლაში).

იანვრის საუკეთესო ახალბედად სპეციალისტებმა ერთხმად აღიარეს „ორლანდოს" მცველ-თავდამსხმელი ანფერნი ჰარდუეი. მისი საშუალო მონაცემები ასეთია: 20,5 ქულა, 7 გადაცემა, 5,7 ჭულა ფარქვეშ ბრძოლაში.

დაბოლოს, მწვრთნელთა შესახებ: იანვრის საუკეთესო მწვრთნელად დაასახელეს „ჩიკაგოს" ხელმძღვანელი ფილ ჯექსონი: მისმა გუნდმა თვის 14 მატჩიდან წააგო მხოლოდ 3, მოგებები კი 78,6 პროცენტს შეადგენს.

ნბა-ს ამბები

ლატარეა თუ ნბა?

შარშან ნბა-ს დირექტორთა საბჭომ გადაწყვიტა თავის ოჯახში კიდევ ერთი ახალი კლუბის მიღება. ეს ბედნიერი გახლდათ ტორონტოს კლუბი, რომელიც რეგულარულ გათამაშებებში 1995-96 წლებიდან ჩაებმებოდა. მაგრამ, სრულიად მოულოდნელად, გაჩნდა პრობლემები, რომელთა გადაწყვეტის გზა ჯერჯერობით არ ჩანს.

საქმე ის გახლავთ, რომ ტორონტოში არსებობს ოფიციალურად დაშვებული ლატარეა, რომელმაც შარშან პროვინციის ხაზინა 30 მილიონი დოლარით გაამდიდრა. ამ ლატარეაში, ერთ-ერთი საკვანძო ადგილი ნბას მატჩებს უკავია: ლიგის კანონების თანახმად კი იმ ქალაქს არ შეიძლება ჰყავდეს გუნდი, სადაც ნიძლავების მისაღები ოფიციალური კანტორები არსებობენ.

სწორედ ამ საკითხის ირგვლივ აწარმოებდნენ მოლაპარაკებას ნბა-ს კომისრის მოადგილე რას გრანიკი და პროვინციის ხელისუფლება, მაგრამ შეხვედრათა ორმა რაუნდმა უშედეგოდ ჩაიარა: ხელისუფლება ვერ ელევა იოლ შემოსავალს. არ არის გამორიცხული, რომ დირექტორთა საბჭო[illegible] უთხრას ტორონტოს ნბაში [illegible]ზე.

კარიე[illegible] დასა[illegible]

შარშან „[illegible] პისტონსის" ცნობილ მცველს ვინი ჯონსონს, რომელმაც თავი დაანება ნბა-ში თამაშს საზეიმო ვითარებაში, სამუდამოდ დაუტოვეს ნომერი — 15. ასე დასრულდა ამ ბრწყინვალე კალათბურთელის 13-წლიანი კარიერა პროფესიულ ლიგაში.

ნბა-ში იგი 1979 წელს მოვიდა. სამი სეზონი გაატარა „სიეტლ სუპერსონიქსში", მერე „დეტროიტში" ჩაირიცხა, სადაც 10 სრული სეზონი გაატარა. ჯონსონმა დიდად შეუწყო ხელი „დეტროიტის" გამარჯვებებს ნბა-ს 1989 და 1990 წლების ჩემპიონატებში.

ახლა მისი მაისური (№ 15) დაიკიდება კალათბურთის დიდების სასახლეში, როგორც [illegible] სხვათა შორის, ჯონსონ[illegible] „დეტროიტის" მესამე კალა[illegible], რომელსაც წილად ხვდა [illegible] ბედნიერება. მანამდე [illegible] ეკიდა ბობ ლეინიერის (№ 16) და დეივ ბინგის (№ 21) მაისურები.

ლილეჰამერიდან — მომავლისაკენ!

(დასასრული)

[illegible] წარმოდგენილი. განა შე-[illegible] სპორტსმენს, [illegible] დიდ სპორტულ ფორუმში [illegible] ოლიმპის [illegible] უფლება მოიპოვა. [illegible] უთხრას თავისას ქვეყანას? [illegible] სხვა [illegible] [illegible] ოლიმპიადაში. თამაშებში მედალი [illegible] 22-მა ქვეყანამ მიიღო, [illegible] 45 ქვეყანა, მათ [illegible] ჩვენც. არა გვგონია ეს [illegible] არ ვიმ-[illegible] კი, უკვე დიდ [illegible] გამოვლენება, ყველაფერი უნდა ვიფიქროთ სამომავლოდ. თუ წარსულ[illegible] გადავხედავთ, უნებლიედ [illegible] ვინმემ იკითხოს, სა-[illegible] თუ არა საჩვენო ზამთ[illegible] სახეობები? თუ მო[illegible] თუ გვინდა (ანდა, რატომ [illegible] გვინდოდეს), — არის! [illegible] საქმეა, მით უფრო [illegible] თავზე საყრელი [illegible] ლილეჰამერშიც კი, [illegible] ტიროდნენ — ოლიმპიადებზე [illegible] მათგანი ბოლო ხანებში [illegible] პირდაპირ ბაკურიანიდან მი[illegible]ხავრებოდა. რაღა თქმა უნდა, ბაკურიანის პატრონს (მიათვალეთ გუდაურიც) მეტი მოგვეთხოვება, მაგრამ... ვართ კი პატრონი? უნდა ვიყოთ, უნდა აღვადგინოთ, რაც მიწასთან გავასწორეთ. მზადებას მომავალი თამაშებისთვის აქედანვე უნდა შევუდგეთ.

ჩვენს დელე[illegible]აციის ლილეჰამერ-[illegible] არაერთი საქმიანი შეხვედრა ჰქონდა უცხ[illegible]ის კოლეგებთან. განსაკუთრებით საყურადღებო იყო აშშ-ს საციგაო სპორტის ფედერაციის ხელმძღვანელებთან მოლაპარაკება. ეს ფედერაცია მზადაა ატლანტაში, ოლიმპიური მზადების ცენტრში, იმდენი ხნით, რამდენიც ჩვენ გვჭირდება, თავიანთ ხარჯზე მიიღონ ჩვენი მოციგავეები და არა მარტო ისინი. დიდი დახმარება, მერე კი იქნებ ამერიკელები ვიზიტით ჩვენს [illegible] ბაკურიანში. სამწუხარო პრობლემებია [illegible] გერმანელებთან ურთიერთობაში. „გერმანელთა სახლში" შედგა ჩვენი პარლამენტის სპორტისა და ტურიზმის კომისიის თავმჯდომარის ბ-ნ [illegible] ხურციძის შეხვედრა გერმანელ კოლეგასთან. თუ ორი ქვეყანა საპარლამენტო კომისიის თანამშრომლობა გაგრძელდება, ამას რა სჯობს!

შესაძლოა ზამთრის ყველა სახეობას ვერ [illegible] [illegible] დაპირ, ვერ შევძლებთ ამას, მაგრამ უდავოდ უნდა გამოიკვეთოს ნამდვილად საჩვენო სახეობები. ეს სპეციალისტების საქმეა, ჩვენი მხრივ კი დავძენთ, რომ საქართველოში დღემდე უცხო სახეობა ფრისტაილი, შეიძლება გავიშინაუროთ, შესაძლებლობები კი ნამდვილად გაგვაჩნია. უზბეკეთმა ერთადერთი მედალი მიიღო, ისიც ოქროსი, სწორედ ფრისტაილში. გვახსენდება ამ 5 წლის წინათ ჩვენი სპორტის სახელმწიფო კომიტეტის მაშინდელი თავმჯდომარე ნუგზარ ენდელაძე რა დაჟინებით მოითხოვდა საქართველოში ფრისტაილის დანერგვას. კარგი იყო მაშინ მეტი ყურადღება და დაინტერესება გამოეჩინათ სპეციალისტებს.

გიგანტ სახელმწიფოებს ოლიმპიურ სარბიელზეც სწადიათ უპირატესობის დადასტურება. ამდენად ეს ჟინი პოლიტიკის შემადგენელი ნაწილი ხდება, ეს უფრო ზაფხულის თამაშებზე ითქმის, ზამთრის ოლიმპიადებში კი პატარა ქვეყნებსაც აქვთ გიგანტებთან, როგორც სწორი — სწორთან, გაპაექრობის პრეტენზია. ამას თეთრი ოლიმპიადების მთელი ისტორია ადასტურებს. ნორვეგია ყოველთვის იყო ანგარიშგასაწევი მეტოქე, ახლა კი, როგორც თამაშების მასპინძელმა, განსაკუთრებით გამოიდო თავი. სასწაულად გადაურჩა რუსეთი ნორვეგიასთან დამარცხებას — მხოლოდ ერთით მეტმა ოქროს მედალმა გაიყვანა წინ რუსეთი, თუმცა მედლების საერთო რაოდენობით ნორვეგიამ ყველას გაუსწრო. ადრე საიმისოდ, რომ საბჭოთა ნაკრები მაინცდამაინც ცხრილის სათავეში მოქცეულიყო, არაოფიციალური ჩათვლა შემოიღეს და მედლების საერთო რაოდენობის გარდა პირველი ექვსი კაცის შედეგებსაც ითვლიდნენ ქულებით. თუ ამავე საზომით მივუდგებით, ნორვეგია აღმოჩნდება პირველ ადგილზე და არა რუსეთი, მაგრამ არაოფიციალური ჩათვლა რუსეთს ახლა ხელს არ აძლევს. ისე კი, ოლიმპიადაზე ბევრი რამ მოხდა გაუთვალისწინებელი — რუსეთმა იქ წააგო ოქროს მედლები, სადაც თითქოს გარანტირებული ჰქონდათ და იქ მოიპოვა, სადაც არ ელოდა (ცხადია, მეტოქეთა ხელმოცარვის ხარჯზე). საინტერესოა, რომ რუსეთის ფიზკულტურისა და სპორტის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის პროგნოზით ამ ქვეყნის სპორტსმენები 8-9 ოქროს მედალს მოიპოვებდნენ, გაზეთ „კომსომოლსკაია პრავდის" ჟურნალისტებმა კი ერთი-ორი მედლით მეტი იწინასწარმეტყველეს. ასე რომ, ჟურნალისტების ვარაუდი უფრო ზუსტი აღმოჩნდა.

ახლა მოკლედ პროფესიონალებზე. ზოგიერთი მათგანი ოლიმპიადის წინ კვლავ სამოყვარულო სპორტს დაუბრუნდა. მათმა მონაწილეობამ, ცხადია, თამაშები გაალამაზა, მაგრამ მსაჯებმა პირდაპირ სული ამოჰხადეს გუშინდელ პროფესიონალებს (განსაკუთრებით ყინულზე სპორტულ ცეკვებში). ამბობდნენ, ეს გამიზნული მიდგომა იყო, რათა უკეთ წარმოჩენილიყო სამოყვარულო სპორტის უპირა[illegible] და [illegible] მათთვის, ვისაც [illegible] პროფესიულ სპორტზე უჭირავს თვალი. ამ ფაქტისგან განსხვავებით მოულოდნელი იყო რუსეთის მსაჯების პოზიცია, როცა ყინულზე უკრაინელები ასპარეზობდნენ. აშკარად დაბალი შეფასება, რომელსაც ისინი უკრაინელებს აძლევდნენ, ზოგში ირონიულ ღიმილს, ზოგშიც, პირველ ყოვლისა, უკრაინელებში, აღშფოთებას იწვევდა. უკრაინელთა პროტესტმა, მართალია, გარკვეულ მიზანს მიაღწია, მაგრამ წამხდარ საქმეს რაღა ეშველებოდა.

დაბოლოს, რამდენიმე სიტყვა კოლეგა ჟურნალისტების შესახებ. მათი „მონაწილეობა" ოლიმპიადაში ისევე აუცილებელი იყო, როგორც საქართველოს დელეგაციის გამოსვლა ამ თამაშებში. ყველამ კარგად უნდა დავიხსომოთ, რომ ჟურნალისტი მემატიანეა. ჩვენ ისედაც ძალიან ბევრი დავუკარგეთ შთამომავლობას,. ვერ შევუნარჩუნეთ საბჭოთა ნაკრებში ჩვენი სახელოვანი ათლეტების ბრწყინვალე გამარჯვებების პერიპეტიები. ლილეჰამერში სპონსორების (მადლობა მათ) შემწეობით აკრედიტებული ჟურნალისტები (თ. ბალავაძე, ე. ბერიშვილი, პ. ნაცვლიშვილი, დ. კაკაბაძე, ი. ბაბუნაშვილი), ჩვენი პირველი დამოუკიდებელი ოლიმპიური ნათლობის თვითმხილველნი იყვნენ და ყველაფერი გააკეთეს, რათა ეს ოლიმპიადა როგორც ქართული სპორტის ისტორიის ახალი თავფურცელი, მთელი სისავსით შემორჩეს შთამომავლობას.

თენგიზ ბაჩეჩილაძე,
ხეოკ-ის ვიცე-პრეზიდენტი,
ლილეჰამერში საქართველოს ოლიმპიური მისიის ხელმძღვანელი,
„ლელოს" სპეციალური კორესპონდენტი.

● **ოლიმპიადის** დღეებში ყველაზე მეტი სტუმარი ჰყავდა „გერმანელთა სახლს". გერმანელები ჩამოვიდნენ თავიანთი სამზარეულოთი და განთქმული ბავარიული ლუდით, ისინი საჩუქრების გაცემაში გულუხვნი არიან.

● **ნამდვილ** ამბავს ანეკდოტად ყვებიან: ერთ რუს სპორტსმენს თავისი ციგა ამ ორი წლის წინათ ერთი უცხოელისთვის მიუყიდია და ახლა იმ უცხოელმა სწორედ ამ ციგით მოუგო მეტოქეს, რომელმაც ციგა მიჰყიდა.

● **თოვლი** იმდენი მოვიდა, ზოგან სახურავებიც ჩაანგრია, თვით პრესტიჟულ სასტუმრო „ლილეჰამერისაც" კი. ამერიკის უშიშროების სამსახურმა კატეგორიულად აუკრძალა პრეზიდენტის მეუღლეს ჰილარი კლინტონს ეცხოვრა ამ სასტუმროში. უსაფრთხოების მიზნით მას ურჩიეს 60 კილომეტრის დაშორებით დაბინავებულიყო.

● **ბევრი** პროტესტი გამოითქვა სიძვირის გამო. გერმანელებმა საზომად ლუდის ფასი გამოიყენეს — 3,5-6 დოლარი ერთ კათხაში? ეს უკვე მეტისმეტია — განაცხადეს მათ.

● **ოლიმპიადაზე** ყველაზე დიდი აპარტამენტი აქვს ხ. სამარანჩს. სოკის პრეზიდენტმა 85 კვადრატული მეტრი საცხოვრებელი ფართობი დაიკავა თავისი მისაღებითა და კაბინეტებით.

ოლიმპიადის პარალელში

ჟურნალისტის დღიურიდან. 12-27 თებერვალი.

● **ცნობილი** ნორვეგიელი არქეოლოგის, ეთნოგრაფისა და მოგზაურის ტურ ჰეიერდალის ვაჟი, 55 წლის მეცნიერი და პოლიტიკოსი ტურ ჰეიერდალი, თავგამოდებით იბრძოდა ლილეჰამერში ოლიმპიადის ჩატარების წინააღმდეგ, მას მიაჩნდა, რომ ასეთი გრანდიოზული ასპარეზობა მნიშვნელოვან ზიანს მიაყენებდა ამ პატარა ქალაქს. როცა თანამოაზრეებთან ერთად თავისი ვერ გაიტანა, ამ კაცმა, როგორც ქალაქის კომუნის წევრმა, პროტესტის ნიშნად შეწყვიტა მოღვაწეობა და ოლიმპიადის დღეებში დატოვა ლილეჰამერი. „ფარისევლობა და ორპირობა იქნებოდა დავეჩენილიყავი აქ და მივესალმებოდი ოლიმპიადას, რომლის ჩვენს ქალაქში გამართვის წინააღმდეგი ვიყავი". — განაცხადა მან. შვილისგან განსხვავებით კი მამა ერთ-ერთი მთავარი ფიგურა იყო ოლიმპიადაზე.

● **სამთოსათხილამურო** სპორტის საერთაშორისო ფედერაციამ ოლიმპიადის წინ დააწესა ახლახან დაღუპულ ავსტრიელ ურლიკე მაიერის დაობლებული 4 წლის ბავშვის „მელანი მაიერის ფონდი". პირველი შენატანი, 17 ათასი ამერიკული დოლარი ფონდისთვის გაიღო სამგზის ოლიმპიურმა ჩემპიონმა ალბერტო ტომბამ.

● **ოლიმპიადაზე** სპონსორებს ჯეროვან პატივს მიაგებენ. მათთვის ცალკეა სოფელი, სპორტულ ბაზებზე ავტომანქანების სადგომები, ადგილები ტრიბუნებზე, იქვეა უფასო კვება. მათ მიმართ ყველგან მოწონებას და პატივისცემას იჩენენ.

● **იტალიელ** ალბერტო ტომბას ხელი მოეცარა. ყველაფერი რომ კარგად დასრულებულიყო, იგი ერთადერთი იქნებოდა, რომელიც ზედიზედ ოთხჯერ ავიდოდა ოლიმპიური კვარცხლბეკის უმაღლეს საფეხურზე სამთოსათხილამურო სპორტში.

● **მსოფლიო** თასის ხუთგზის მფლობელი მარკ ჟირარდელი ამბობს: „ჩვენ მთელი წლის განმავლობაში სიკვდილს ვეთამაშებით. თუ არაფერი შეიცვალა, სიკვდილი გახშირდება, მე ეს გრძნობა მუდამ თან მდევს, თავს ვუფრთხილდები, მთელ შესაძლებლობას არ ვავლენ, სჯობს დავკარგო მეათედი წამები, ვიდრე სიცოცხლე". არადა, ჟირარდელი ერთხელ, 1983 წელს, სასწაულად გადაურჩა სიკვდილს სწრაფდაშვების ტრასაზე ლეიკ-ლუისში.

● **ოლიმპიური** სოფლის ვიდეობიბლიოთეკა დიდ სამსახურს უწევს აქ მცხოვრებლებს. ყველას შეუძლია მიიღოს ოლიმპიადასთან დაკავშირებული ვიდეოფირი, ნახოს რაც კი მოესურვება, შეიძლება ფირის გადაწერაც. ყველაფერი ეს უფასოა. უსასყიდლოა გასართობი ავტომატ-დანადგარებით, საუნით, პოლიკლინიკით სარგებლობა, ქალაქის მომსახურება.

● **სპორტსმენი,** რომელიც ოლიმპიურ სოფელში მეცნიერების შეთავაზებულ ტესტირებაზე უარს არ ამბობს, საჩუქრად იღებს მაისურს ოლიმპიადის ემბლემით.

● **ადრინდელისგან** განსხვავებით ოლიმპიადაში გამოსვლის დამთავრების შემდეგაც ტოვებენ სოფელში სპორტსმენებს, თუ მათ ამის სურვილი აქვთ. ამბობენ, რომ ამ პირობითაც აჯობა ლილეჰამერმა კონკურენტებს.

კარპოვი: „შეიძლება ფიდე დაიშალოს!"

იმ ამბავმა, რომ მსოფლიო პირველობაზე ანატოლი კარპოვისა და იან ტიმანის მატჩი კინაღამ ჩაიშალა, მაყურებელთა დიდი ყურადღება მიიპყრო. აი რამდენიმე ნაწყვეტი მსოფლიოს ექსჩემპიონ ანატოლი კარპოვის ერთ-ერთი ინტერვიუდან:

— ვინ არის დამ[illegible] ეხოდენ [illegible]ნდალური სიტუაც[illegible] შექმნაში?

— ჩემი აზრით თანაბრად დამნაშავენი არიან ომანის სულთანი და ფიდეს პრეზიდენტი კამპომანესი. ჭადრაკი რომ სპორტ[illegible] ოლიმპიური სახეობა იყოს, ო[illegible]ს აუცილებლად მისცემდნენ დისკვალიფიკაციას, ოლიმპიელთა ოჯახსაც დაატოვებინებდნენ, კამპომანესი კი იმაშია დამნაშავე, რომ გულუბრყვილობა გამოიჩინა და ომანელებს ყველაფერში ენდო. როცა მას[illegible]ში ომანისგან ჩვენი მატჩის ჩატარებაზე განაცხადი მიიღო, უპირველეს ყოვლისა, ფინანსური გარანტიები უნდა მოეთხოვა. არადა, ამ განაცხადში, რომელსაც ომანის სულთნის სახელით მოაწერა ხელი ამ ქვეყნის სპორტისა და ახალგაზრდობის მინისტრმა, ნათქვამი იყო, რომ ისინი ყოველ მიზეზგარეშე გამართავდნენ ამ შეჯ[illegible]იბას.

— როგორ გეხატ[illegible] ფიდეს მომავალი?

— ვშიშობ, ფიდე[illegible], [illegible]ორც ორგანიზაციამ, შეიძლ[illegible] წყვი-[illegible] კიდეც [illegible] არსება[illegible] ხომ წარსულ[illegible] არ [illegible] [illegible] თავისი [illegible] [illegible] მსოფლიო [illegible] [illegible]ჩები, რომლებიც [illegible] [illegible] და ნიუ-იორკში [illegible] ზატორებმა მე და [illegible] ლიად არათანაბარი პირობები შეგვიქმნეს. ამ მატჩების საპრიზო ფონდიდან ფიდემ ძალზე სოლიდური პროცენტი მიიღო, მაგრამ ელემენტარული პირობების შექმნაც კი ვერ შეძლო. ნიუ-იორკში ორგანიზატორებს ჩემი და კასპაროვისთვის ის სასტუმრო უნდა შეერჩიათ, რომელიც თამაშის ადგილიდან ახლოს იმყოფებოდა, სინამდვილეში კი აი რა მოხდა: კასპაროვმა და მისმა თანმხლებმა პირებმა მართლაც მიიღეს ოთახები კარგ სართულზე, ჩემთვის კი სახლი დაიქირავეს ნიუ-იორკის ძალიან ხმაურიან რაიონში.

— თქვენ უარი არ გითქვამთ იმ ტურნირებში თამაშზეც, რომლებსაც პროფესიული ჭადრაკის ასოციაცია აწყობს (ორგანიზაცია, რომელიც კასპაროვმა შექმნა).

— უარი არ მითქვამს, მაგრამ არც თანხმობა მიმიცია. ამ ტურნირებში მე მხოლოდ მაშინ მივიღებ მონაწილეობას, თუ კასპაროვიც ითამაშებს. რატომ უნდა დააყენოს მან თავი სხვა მოჭადრაკეებზე უფრო მაღლა?

ერთი სიტყვით, ძველი დავა ა. კარპოვსა და გ. კასპაროვს შორის კვლავ გრძელდება, მაგრამ თუ მსოფლიო ჩემპიონი, როგორც მას ახლა უწოდებენ, პროფესიონალთა შორის, ერთხელ და სამუდამოდ, გამოეთხოვა ფიდეს სისტემით მოწყობილ შეჯიბრებებს, კარპოვი უარს არ ამბობს ითამაშოს პროფესიული საჭადრაკო ასოციაციის მიერ გამართულ ტურნირებზე, ოღონდ თავისი საგანგებო მოთხოვნები გააჩნია.

რა არის ჭადრაკის პროფესიული ასოციაცია?

მართლაც, რა არის იგი? მსოფლიო ჩემპიონის (საუბარია გარი კასპაროვზე) მორიგი ახირება, თუ რეალური და სიცოცხლისუნარიანი ორგანიზაცია, რომლის მთავარი მიზანია ჭადრაკი ჭეშმარიტად პროფესიული სპორტი გახადოს? კასპაროვს, მაგალითად, მიაჩნია, რომ ბრძოლა ამ მიზნის მისაღწევად დაიწყო შვიდი წლის წინ დიდოსტატთა ასოციაციის შექმნით. მაგრამ მაშინ თანამოაზრეთა შორის მოხდა განხეთქილება, უფრო სწორად, მხარეები ვერ შეთანხმდნენ სტრატეგიაში. კასპაროვს მიაჩნდა, რომ ამ წამოწყებას წარმატებას მოუტანდა სპონსორობა, მოწინააღმდეგეებს კი არ სჯეროდათ ამისი. მაგრამ მსოფლიო ჩემპიონის აზრით ნებისმიერ შემთხვევაში აუცილებელი იყო ფიდესთან (სამოყვარულო ჭადრაკის საერთაშორისო ფედერაცია) ყოველგვარი კავშირ-ურთიერთობის გაწყვეტა. როგორც მოვლენათა შემდგომმა მსვლელობამ ცხადყო, კასპაროვი მართალი გამოდგა: 1993 წლის განმავლობაში ჭადრაკმა მტკიცედ მოიკიდა ფეხი პროფესიულ სარბიელზე.

და აი შედეგიც: თებერვალში ნიუ-იორკში მოხდა ისტორიული შეთანხმება ერთის მხრივ პროფესიულ ასოციაციასა და მეორეს მხრივ კომპიუტერების მწარმოებელ ცნობილ ფირმა „ინტელს" შორის. ამ შეთანხმებამ საფუძველი დაუდო ჭადრაკის კომერციალიზაციას და საიმედო სპონსორობას მსოფლიოში ერთ-ერთი ყველაზე რესპექტაბელური ფირმის შემწეობით.

რომ უფრო ნათლად წარმოიდგინოთ საკომპიუტერო ფირმის „ინტელის" შესაძლებლობები, მოგაწვდით ასეთ ინფორმაციას: 1993 წლის განმავლობაში ფირმის შემოსავალი 8 მილიარდ 780 მილიონი დოლარი იყო, ხოლო ყოველწლიური მოგება 2 მილიარდ 300 მილიონი დოლარით განისაზღვრება. ამ ორგანიზაციის შტატში ჰყავს 30 ათასამდე თანამშრომელი. ფირმას, რომელიც 1968 წელს დაარსდა, საწარმოთა ფართო ქსელი აქვს შტატებში და მის ფარგლებს გარეთაც, კერძოდ: არიზონაში, კალიფორნიაში, ნიუ-მექსიკოში, ორეგონში, პუერტო-რიკოში, ინგლისში, ჰონკონგში, ირლანდიაში, ისრაელში, იაპონიაში, მალაიზიასა და ფილიპინებზე.

ახლა რამდენიმე სიტყვა იმ შეჯიბრებათა შესახებ, რომელთა ჩატარებასაც აპირებს წლეულს კასპაროვის ასოციაცია კომპიუტერების ფირმის მხარდაჭერითა და უშუალო მონაწილეობით. ეს გახლავთ „გრან-პრის" ოთხი ტურნირი, რომელიც მოეწყობა 18-24 აპრილს მოსკოვში, 20-26 ივნისს ნიუ-იორკში, 30 აგვისტოს — 5 სექტემბერს ლონდონში და 7-13 ნოემბერს—პარიზში. ტურნირში მონაწილეობას მიიღებს 16 დიდოსტატი, თამაშისათვის განკუთვნილია 50 წუთი. დამარცხებული დატოვებს ტურნირს, ყაიმის შემთხვევაში კი დაინიშნება 5-წუთიანი ბლიცი. პირველ წრეში დამარცხებულს ეწერება 1 ქულა, მეორეში დამარცხებულს — 2, ნახევარფინალში გასვლისთვის— 3, ფინალისტს — 4, გამარჯვებულს — 6; თითო ქულა ღირს 5 ათასი დოლარი. ოთხი დიდოსტატი, რომლებიც წლის განმავლობაში ყველაზე მეტ ქულას დააგროვებენ, დამატებით მიიღებენ პრემიალურ 50, 25, 15 და 10 ათას დოლარს შესაბამისად. გრან-პრის ყოველი შეჯიბრების საპრიზო ფონდი ფირმამ განსაზღვრა 160 ათასი დოლარის ოდენობით.

წლეულსვე გაიმართება მსოფლიო პირველობის პრეტენდენტთა მეოთხედფინალური და ნახევარფინალური მატჩები ასოციაციის ვერსიით. მეოთხედფინალები ჩატარდება 6-18 ივნისს ნიუ-იორკში, ნახევარფინალები კი 28 სექტემბერს-10 ოქტომბერს—ბარსელონაში. აქ საპრიზო ფონდი კიდევ უფრო გაზრდილია — 200-200 ათასი დოლარი (საინტერესოა, რომ ფიდეს ვერსიით მსოფლიო ჩემპიონობის მატჩის მონაწილეებს დღემდე არ მიუღიათ კუთვნილი ჰონორარი).

მოეწყო მეოთხედფინალისტთა კენჭისყრაც. ფავორიტები: შორტი, ადამსი, ანანდი და კამსკი წინასწარ განთესეს. მერე მოეწყო ხელახალი კენჭისყრა, რომელმაც პრეტენდენტები დააწყვილა ასე: შორტი-გულკო, ადამსი-ტივიაკოვი, ანანდი-რომანიშინი, კამსკი-კრამნიკი.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

საქართველოს ეროვნული ჩემპიონატი ფეხბურთში

8 მარტს განახლდა მეხუთე ეროვნული ჩემპიონატი ფეხბურთში: პირველი ჯგუფის გუნდებმა გამართეს მეორე ეტაპის პირველი ტურის მატჩები. თავიდანვე უნდა ითქვას, რომ მეტოქენი სხვადასხვანაირად შეხვდნენ გათამაშების ამ მონაკვეთს — რესპუბლიკაში არსებულმა საფინანსო-ეკონომიკურმა კრიზისმა, კუპონის კატასტროფულმა გაუფასურებამ, რასაკვირველია, დიდად იმოქმედა საფეხბურთო კლუბების მდგომარეობაზე. ისეთი ცნობილი და მდიდარი ტრადიციების კლუბები, როგორებიც არიან **ლანჩხუთის „გურია“, თელავის „კახეთი“, ქობულეთის „შუქურა“ დაშლის პირამდე არიან მისულნი, რაც ამ რაიონების ხელმძღვანელობის უგერგილობაზე მიგვანიშნებს.**

8 მარტი, I ტური

I — X ადგილებისათვის

„დინამო“ (თბილისი) — „სამტრედია“ (სამტრედია) 2-0. მსაჯები: ს. კვარაცხელია (ზუგდიდი), გ. ასკარ-ოღლი (ქარელი), ლ. რაზმაძე (გორი).

„დინამო“: ზოიძე, ბერაძე (ხუჯაძე), ჩიქოვანი, ლობჟანიძე, კიკნაძე, რევიშვილი, ინალიშვილი, ცქიტიშვილი, იაშვილი, ყაველაშვილი, ანჩაბაძე; **„სამტრედია“**: მიქაძე, იონანიძე, გოგელიძე (ჩომახიძე), ბზიკაძე, ვაშაკიძე, შურღაია, გოგიაშვილი, ამაშუკელი, ჯანაშია, ფანჩულიძე, ტონია.

გოლები: ყაველაშვილი, იაშვილი. გააფრთხილეს ვაშაკიძე.

როგორც იცით, გასული წლის ბოლოს „დინამოს“ შემადგენლობა კიდევ უფრო შესუსტდა, გუნდი დატოვეს სამივე ძმა არველაძეებმა, ქინქლაძემ. თუ იმასაც დავუმატებთ, რომ ამ მატჩში თბილისელებს ტრავმების გამო კიდევ ორი წამყვანი ფეხბურთელი (ნემსაძე, ჯამარაული) აკლდა, გასაგებია რა პრობლემების წინაშე დადგა მთავარი მწვრთნელი გივი ნოდია. ფაქტიურად მოედანზე ვიხილეთ ახალი გუნდი. არ უნდა დავივიწყოთ ისიც, რომ „დინამოს“ ამ დღეს „ჯანელიძის სინდრომთანაც“ ჰქონდა საქმე (წინა წლებში სწორედ ჯანელიძის მეურვეობის ქვეშ მყოფმა ფოთის და გურჯაანის კლუბებმა დაამარცხეს შინ თბილისელები).

მართლაც, სამტრედიელებმა პირველ ტაიმში ტოლი არ დაუდეს მასპინძლებს, იონანიძე, გოგიაშვილი, ჯანაშია ფლანგების გამოყენებით ცდილობდნენ დინამოელთა დაცვის გარღვევას, მაგრამ, ამაოდ. თავის მხრივ, თბილისელების „ძველი გვარდია“ (რევიშვილი, ინალიშვილი, ყაველაშვილი) ახალგაზრდა გიორგი კიკნაძის (ამ 17 წლის ფეხბურთელმა ძლიერი შთაბეჭდილება დატოვა) მხარდაჭერით სახიფათოდ უტევდა მიქაძის კარს.

მეორე ტაიმში ყველაფერი დალაგდა, თბილისელებმა უკეთესი ფიზიკური მომზადების წყალობით (სამტრედიელებმა მხოლოდ ორი კვირაა, რაც ვარჯიში დაიწყეს) მნიშვნელოვანი უპირატესობა მოიპოვეს. მათ თამაშის ბოლო 18 წუთში ორი გოლის გატანაც შეძლეს.

„დილა“ (გორი) — „დინამო“ (ბათუმი) 2-1. მსაჯები გ. ხეჩუაშვილი (კასპი), ტ. ნიშნიანიძე, მ. ელიკაშვილი (ორივე — თბილისი).

გოლები: მარეხაშვილი, მინდიაშვილი („დილა“), თორღაშვილი („დინამო“).

გააფრთხილეს გოგიტიძე („დინამო“).

„ივერია“ (ხაშური) — „ტორპედო“ (ქუთაისი) 1-3. მსაჯები: ე. სილაგავა, ვ. ჩოჩიშვილი, შ. თომაშვილი (ყველა — თბილისი).

გოლები: მინაშვილი („ივერია“), ნოზაძე, მაღლაკელიძე-2 („ტორპედო“).

„გურია“ (ლანჩხუთი) — „კოლხეთი-1913“ (ფოთი) 2-5. მსაჯები: შ. ხანიაშვილი (თბილისი), ა. წერეთელი (ჭიათურა), თ. მაჭარაძე (ხონი).

გოლები: მახარაძე-3, ჯუღელი-2 („კოლხეთი-1913“), ნასუაშვილი, კვინტრაძე („გურია“).

აღსანიშნავია, რომ „გურიის“ შემადგენლობაში სულ 8 ადგილობრივმა ფეხბურთელმა ითამაშა (დანარჩენებმა კი იმ მიზეზით, რომ ხელფასს არ აძლევენ, უარი განაცხადეს თამაშში მონაწილეობაზე).

„მარგვეთი“ (ზესტაფონი) — „შევარდენი-1906“ (თბილისი) 1-0. მსაჯები: მ. კობიაშვილი (დუშეთი), ლ. მგელაძე და ა. შილაკაძე (ორივე — თბილისი).

გოლი: მეგრელაძე.

გააფრთხილეს ჩიხლაძე („მარგვეთი“), ქოჩლაძე („შევარდენი-1906“).

მატჩის ბოლო წამებზე თბილისელებმა საპასუხო ბურთი გაიტანეს, არბიტრმა ჯერ ჩათვალა გოლი, მაგრამ გვერდითმა მსაჯმა თამაშგარე მდგომარეობა აღნიშნა, ამიტომაც მ. კობიაშვილმა გადაწყვეტილება შეცვალა.

თბილისელებმა მატჩის შედეგი გააპროტესტეს.

XI-XIX ადგილებისთვის

8-9 მარტი, I ტური

„მეტალურგი“ (რუსთავი) — „ოდიში“ (ზუგდიდი) 4-1. მსაჯები: ო. გუნთაძე (ლანჩხუთი), გ. ასკარ-ოღლი, თ. ჩაგელიშვილი (ორივე — ქარელი).

გოლები: გ. კილასონია-3, ვ. კილასონია („მეტალურგი“), ქაძანაია („ოდიში“).

„მრეტები“ (თბილისი) — „ალაზანი“ (გურჯაანი) 1-1.

„მაღაროელი“ (ჭიათურა) — „შუქურა“ (ქობულეთი) 3-0. („შუქურა“ არ გამოცხადდა).

„ხაშოვნელა“ (თერჯოლა) — „სამგურალი“ (წყალტუბო) 5-1.

პირველი ჯგუფის ზოგიერთ საფეხბურთო კლუბში შეიცვალა მწვრთნელი. ჯონი ჯანელიძემ დატოვა გურჯაანის „ალაზანი“ და სათავეში ჩაუდგა სამტრედიის „სამტრედიას“. გურჯაანელთა გუნდის ხელმძღვანელობა დაევალა ვახტანგ ჭუნიაშვილს.

შოთა ჭეიშვილის საქართველოს ახალგაზრდული (ოლიმპიური) ნაკრების მთავარ მწვრთნელად დანიშვნის გამო, ბათუმის „დინამოს“ სათავეში ჩაუდგა ვალერიან ჩხარტიშვილი, რომელიც ქობულეთის „შუქურას“ ხელმძღვანელობდა.

საქართველოს თასის გათამაშების მერვედფინალების პირველი მატჩები

„მაღაროელი“ — „შევარდენი-1906“ 0-0

„დურუჯი“ — „გურია“ 1-0

„არაგვი“ — „სამგურალი“ 0-1

„დილა“ — „კოლხეთი-1913“ 1-1

„ივერია“ — „მეტალურგი“ 4-2 (მატჩი რუსთავში გაიმართა).

„ბათუმი“ — „სამტრედია“ 4-1

განმეორებითი შეხვედრები 12 მარტს გაიმართება.

პრესკონფერენცია ფეხბურთის ფედერაციაში

საქართველოს ფეხბურთის ფედერაციაში გაიმართა პრესკონფერენცია, რომელიც მიეძღვნა პირველი ნაკრების ტურნეს ისრაელში.

ნაკრების მთავარი მწვრთნელის ალექსანდრე ჩივაძის თქმით ტურნესთვის მზადება გაიარა 17 ფეხბურთელმა, რომელთაგან 9 თბილისის „დინამოდან“ იყო. შეკრების ძირითადი მიზანი ჩვენი ფეხბურთელების მზადყოფნის შემოწმება გახლდათ. ისრაელს ჩასულებს გია გურული და ძმები შოთა და არჩილ არველაძეები შეემატნენ.

პირველ შეხვედრაში ისრაელის ეროვნულ ნაკრებთან, რომელიც მასპინძელთა გამარჯვებით დასრულდა 2-0, თავი იჩინა ჩვენმა ძველმა სენმა — საგოლე მომენტების გამოუყენებლობამ, ამასთან, ზაზა რევიშვილმა პენალტიც ვერ გამოიყენა.

28 თებერვალს საქართველოს ნაკრებმა მეორე მატჩი გამართა, ამჯერად ოლიმპიურ ნაკრებთან და გაიმარჯვა ანგარიშით — 3-1. ამ შეხვედრაში ჩვენი გუნდის შემადგენლობა ასეთი იყო: ჩხეიძე, რევიშვილი, ლობჟანიძე, შეყილაძე, გ. ჭიშკარიანი, ჯანაშია (ბერაძე), ნემსაძე, ჯამარაული, ტუღუში, გურული (ანჩაბაძე), ყაველაშვილი. გოლები: ყაველაშვილი (10), ჯანაშია (24), ჯამარაული (30). 38-ე წუთზე ლობჟანიძემ გოლი საკუთარ კარში გაიტანა.

თებერვალში ჩვენმა ნაკრებმა საკმაოდ ინტენსიური მზადება გაიარა: ითამაშა 5 მატჩი (3 გამარჯვება, 2 წაგება), შემოწმდა 26 ფეხბურთელი. რაც შეეხება მომავალ გეგმებს, აპრილში დაგეგმილია ერთი ამხანაგური მატჩი თბილისში (მეტოქე ჯერ უცნობია).

აგვისტოში განზრახულია მოეწყოს შეკრება გუნდის სრული შემადგენლობით. [illegible] რულ ა. ჩივაძემ [illegible] აღნიშნა, რომ სელექციური მუშაობა კვლავ გაგრძელდება და ნაკრების კარი პრაქტიკულად ყველა ნიჭიერი ფეხბურთელისთვის ღია იქნება.

ფეხბურთის ფედერაციის პრეზიდენტმა ნოდარ ახალკაცმა მადლობა გადაუხადა საქართველოში ისრაელის ელჩს, ყოფილ სპორტსმენს, ბატონ ბარუხ ბირენბაუმს იმ ყოველმხრივი დახმარებისა დახელის შეწყობისთვის, რასაც იგი იჩენს. ფედერაციის გენერალურმა მდივანმა და ჩვენი დელეგაციის ხელმძღვანელმა დავით კვინიკაძემ ხაზი გაუსვა ტურნეს მაღალ ორგანიზაციას და ჩვენდამი მასპინძელთა კეთილგანწყობას. ისრაელის პრესამ საქართველოს ნაკრების გამოსვლას კარგი შეფასება მისცა.

მიხეილ საბახტარიშვილი

ფეხბურთში მსოფლიო ჩემპიონატების ისტორიიდან

ბრაზილია ორგზის ჩემპიონია

ჩილი, 1962 წელი

შესარჩევ ტურნირში მონაწილეობა მიიღო 55 ქვეყნის ნაკრებმა, ტურნირი ჩატარდა 1960 წლის 21 აგვისტოდან 1962 წლის 11 იანვრამდე, გამოვლინდა 16 ფინალისტი, სულ ჩატარდა 109 მატჩი, გავიდა 349 გოლი.

ფინალური ტურნირი დაიწყო 1962 წლის 30 მაისს, ჩატარდა 32 მატჩი, გატანილი იქნა 89 გოლი (საშუალოდ 2,78), მატჩებს დაესწრო 776000 მაყურებელი (საშუალოდ 24.250). ჩემპიონატის საუკეთესო ფეხბურთელად აღიარეს ჩეხოსლოვაკიელი მასოპუსტი. ექვსმა ფეხბურთელმა გაიტანა 4-4 გოლი. ჰეთ-თრიკი შეასრულა უნგრელმა ფ. ალბერტმა, მესამე ადგილი მოიპოვეს მასპინძლებმა, რომლებმაც დაამარცხეს იუგოსლავიის ნაკრები ანგარიშით 1-0.

ფინალი: ბრაზილია—ჩეხოსლოვაკია, 3-1 (1-1), სანტიაგო, ნაციონალური სტადიონი, 1962 წლის 17 ივნისი, 60.000 მაყურებელი, მსაჯი ნ. ლატიშევი (სსრკ).

ბრაზილია: ჟილმარი, ნ. სანტოსი, ჯ. სანტოსი, მაურო (კაპიტანი), ზიტო, ზოზიმო, გარინჩა, დიდი, ვავა, ამარილდო, ზაგალო.

ჩეხოსლოვაკია: შროიფი, ტიჰი, პოპლუხარი, ნოვაკი, პლუსკალი, მასოპუსტი, კადრაბა, შერერი, პოსპიხალი, კვაშნიკი, ელინეკი.

გოლები: მასოპუსტი (15 წთ), ამარილდო (17), ზიტო (69), ვავა (78), ჩემპიონთა მწვრთნელი იყო აიმორე მორეირა.

ჩემპიონატის იდეალური ნაკრები: კარბახალი (მექსიკა), ჯ. სანტოსი (ბრაზილია), მალდინი (იტალია), ვორონინი (სსრკ), შლეზინგერი (გფრ), მასოპუსტი (ჩეხოსლოვაკია), ზიტო (ბრაზილია), ვავა (ბრაზილია), გარინჩა (ბრაზილია), ტორო (ჩილი), ზაგალო (ბრაზილია), ჩემპიონატს მოემსახურა 17 ქვეყნის 18 მსაჯი.

1962 წლის მსოფლიო VII ჩემპიონატზე სსრკ-ის შემადგენლობაში პირველად გამოჩნდნენ ქართველი ფეხბურთელები — სლავა მეტრეველი, მიხეილ მესხი, გივი ჩოხელი.

გაგრძელება. დასაწყისი იხ. „ლელო“ № 3, 4, 5, 6.

მიხეილ საბახტარიშვილი

უცხოეთის ფეხბურთის ამბები

● **საფრანგეთის** ფეხბურთის ფედერაციის პრეზიდენტის პოსტზე არჩევის ერთ-ერთი ყველაზე რეალური კანდიდატი გახლავთ ამავე ფედერაციის ხაზინადარი, 63 წლის კლოდ სიმონე. მას შემდეგ, რაც თანამდებობიდან გადადგა ჟან ფურნე-ფაიარი, პრეზიდენტის მოვალეობას დროებით ჟაკ ჟორჟი ასრულებს.

● **ჰოლანდიის** ფეხბურთის ფედერაციამ დაამტკიცა ეროვნული ნაკრების ოფიციალური სიმბოლო — ლომი. ესკიზის ავტორია მხატვარი უგო ედმუნდი.

● **ზიმბაბვეს** ეროვნული ნაკრების პოსტზე დაინიშნა ამ ქვეყნის ნაკრების ყოფილი მოთამაშე, მცველი გიბსონ ჰომელა. მან შეცვალა გერმანელი რაინჰარდ ფაბიში, რომელიც ტექნიკური დირექტორის თანამდებობაზე გადაიყვანეს.

● **დიდმა** წყალდიდობამ უსახლკაროდ დატოვა საფრანგეთის „ბორდოს“ ორი მოთამაშე — რიჰარდ ვიტჩგე და სტეფან პაიუ. ფეხბურთელები ამჟამად ქალაქის ცენტრში მდებარე სასტუმროში ცხოვრობენ.

● **არგენტინელ** ოსკარ რუჯერის, რომელიც ამჟამად მექსიკის „ამერიკაში“ თამაშობს, შინ დაბრუნების დიდი სურვილი აქვს, მით უმეტეს, რომ უკვე მიიღო მიწვევა „სან-ლორენსოსა“ და „როსარიოსაგან“.

● **„კარდიფ სიტის“** (ინგლისი) ალბათ ძალზე მკაცრ სასჯელს გამოუტანენ იმ უწესრიგობისთვის, რომლებსაც ადგილი ჰქონდა „სუონსისთან“ შეხვედრის დროს. „კარდიფისთვის“ ეს მიმდინარე სეზონში მესამე სასჯელი იქნება. ადრე მან ჯარიმის სახით უკვე გადაიხადა 75 ათასი გირვანქა სტერლინგი.

რა ხდება ქვეყანაზე

● **გაიმართა** დევისის თასის გათამაშების რამდენიმე კალენდარული მატჩი სხვადასხვა ჯგუფში. **ამერიკის ზონა. I ჯგუფი.** წინასწარი ტური. პერუ-მექსიკა 3:2; **II ჯგუფი.** პირველი წრე. კანადა — იამაიკა 5:0, გვატემალა — კოლუმბია 0:5, პუერტო-რიკო—ეკვადორი 1:4. **აზია-ოკეანიის ზონა. II ჯგუფი.** პირველი წრე. საუდის არაბეთი — ირანი 2:3, ტაილანდი — შრი ლანკა 5:0.

● **იტალიის** თასი ფრენბურთში ვაჟთა შორის მოიგო მოდენას „დაიტონმა“, ამ გუნდმა გადამწყვეტ ორთაბრძოლაში აჯობა ქვეყნის ახლანდელ ჩემპიონს „მაქსიკონოს“ — 3:1.

● **„ტურ დე ფრანსის“** სამგზის ჩემპიონმა ესპანელმა ველოსიპედისტმა მიგელ ინდურაინმა („ბანესტო“) ოფიციალურად განაცხადა, რომ წლეულს მონაწილეობას მიიღებს მხოლოდ ორ შეჯიბრებაში — „ჯირო დ' იტალიასა“ და „ტურ დე ფრანსში“, მთელ სამზადისსაც სწორედ ამ მიმართულებით წარმართავს. არადა, ესპანელები კატეგორიულად მოითხოვდნენ „ვუელტაში“ გამოსვლას. მ. ინდურაინმა მტკიცედ დაიცვა თავისი ინტერესები და ყველა მუქარა მოიგერია.

● **12-14 წლის** ჩოგბურთელთა დიდი საერთაშორისო ტურნირი, რომელშიც 43 ქვეყნის წარმომადგენლები ასპარეზობდნენ, ჭაბუკებში ესპანელმა ხუან კარლოს ფერერომ მოიგო. გოგონებში უძლიერესი იყო რუსი ანა კურნიკოვა, რომელიც ნიკ ბოლეტიერის აკადემიაში მეცადინეობს (ფლორიდა).

● **მსოფლიოს** გარშემო იალქნიანი ნავებით რბოლის შარშანდელი რეკორდი ფრანგ იახტსმენს ბრიუნო პეირონს ეკუთვნის. დედამიწას მან 80 დღეში შემოუარა. ამჟამად მიმდინარე ანალოგიურ შეჯიბრებაში დაწინაურებული ახალზელანდიური კატამარანი „ენზა ნიუ ზელანდი“ ფრანგის გრაფიკს 872 მილს უსწრებს.

● **აშშ-ში** ერთ-ერთი ყველაზე პოპულარული მრავალდღიანი ველორბოლა „ტურ დიუპონი“ წლეულს მეექვსედ გაიმართება. მასში მონაწილეობის სურვილი გამოთქვა სამმა გამოჩენილმა ველოსიპედისტმა: „ტურ დე ფრანსის“ სამგზის ჩემპიონმა გრეგ ლემონდმა, შარშანდელმა მსოფლიო ჩემპიონმა ლანს არმსტრონგმა და შარშანდელ ანალოგიურ რბოლაში გამარჯვებულმა მექსიკელმა რაულ ალკალამ. „ტურ დიუპონის“ საერთო დისტანცია, რომელიც 11 ეტაპადაა დაყოფილი, 1720 კილომეტრს შეადგენს: რბოლა დაიწყება 4 მაისს უილმინგტონში (დელავერის შტატი) და დამთავრდება 15 მაისს უინსტონ-სალემში (ჩრდილოეთ კაროლინას შტატი).

● **ხანგრძლივი** შესვენების შემდეგ, რაც სერიოზული ტრავმით იყო გამოწვეული, სარბენ ბილიკს დაუბრუნდა ამერიკელი თარჯმრბენი გრეგ ფოსტერი —მსოფლიოს სამგზის ჩემპიონი და მრავალ საერთაშორისო შეჯიბრებაში გამარჯვებული. იგი განსაკუთრებით დიდ იმედებს ამყარებს 1995 წლის სპორტულ სეზონზე და აპირებს ზამთრისა და ზაფხულის მსოფლიო ჩემპიონატების მოგებას. მისივე განცხადებით სპორტს თავს დაანებებს 1996 წელს — ატლანტის ოლიმპიური თამაშების შემდეგ.

● **აშშ-ს** ჩემპიონატი მძლეოსნურ კროსში ვაჟთა შორის მოიგო ბობ კენედიმ. 12 კილომეტრი მან 36.25,0-ში დაფარა. ქალები 6-კილომეტრიან დისტანციაზე ასპარეზობდნენ. აქ უძლიერესი იყო ლინკა ნუსალა — 20.40,0.

● **ამერიკელმა** ჩოგბურთელმა ანდრე აგასიმ შარშან სექტემბერში აშშ-ს ღია ჩემპიონატში შვედ თომას ენკვისტთან თამაშის დროს უმძიმესი ტრავმა მიიღო, რასაც დეკემბერში სერიოზული ოპერაცია მოჰყვა. მას მერე, როგორც ხედავთ, კარგა ხანი გავიდა და ჩოგბურთელი ნელნელა ჩადგა მწყობრში. მისი ხელახალი დებიუტი შედგება სკოტსდეილის (არიზონას შტატი) ტურნირში.

● **იტალიის** პროფესიონალ ველოსიპედისტთა გუნდი „ჯი-ბი-ემ-ჯი“ გულმოდგინედ ემზადება ახალი სეზონისთვის, როგორც ამ დღეებში გუნდის ტექნიკურმა დირექტორმა განაცხადა, კლუბი მოლაპარაკებას აწარმოებს ორ საკმაოდ ცნობილ ველოსიპედისტთან. გვარები ტექნიკურ დირექტორს არ დაუსახელებია, მაგრამ თქვა, რომ თუ მოლაპარაკება წარმატებით დამთავრდა, მათი გუნდი სეზონის ერთ-ერთი მთავარი ფავორიტი გახდება.

[illegible]

პროფესიული ჩოგბურთის ასოციაციამ გამოაქვეყნა მსოფლიოს უძლიერეს მოთამაშეთა კომპიუტერული მონაცემები.

ვაჟები. 1. პიტ სამპრასი (აშშ) — 4573 ქულა, 2. მიჰაელ შტიხი (გერმანია) — 3262, 3. ჯიმ კურიე (აშშ) — 3115, 4. სერხი ბრუგერა (ესპანეთი) — 2727, 5. სტეფან ედბერგი (შვეცია) — 2542, 6. ანდრეი მედვედიევი (უკრაინა) —2415, 7. გორან ივანიშევიჩი (ხორვატია) — 2252, 8. მაიკლ ჩანგი — 2197, 9. ტოდ მარტინი (ორივე — აშშ)— 2196, 10. მაგნუს გუსტაფსონი (შვეცია) — 2121.

წარსულის ცნობილი ვარსკვლავებიდან ბორის ბეკერი (გერმანია) მეცამეტე ადგილზეა (1729), ივან ლენდლი (აშშ) კი მეთხუთმეტეზე (1592).

ქალები. 1. შტეფი გრაფი (გერმანია) — 441, 2. არანტა სანჩესი (ესპანეთი) — 266, 3. მარტინა ნავრატილოვა (აშშ) — 212, 4. კონჩიტა მარტინესი (ესპანეთი) — 193, 5. გაბრიელა საბატინი (არგენტინა) — 147, 6. იანა ნოვოტნა (ჩეხეთი) — 147, 7. კიმიკო დატე (იაპონია) — 145, 8. მერი-ჯო ფერნანდესი (აშშ) 139, 9. მანუელა მალეევა-ფრანიერი (შვეიცარია) — 114, 10. ანკე ჰუბერი (გერმანია) — 109.

კლასიფიკაციის თანახმად ჯენიფერ კაპრიატის (აშშ) მხოლოდ მეთექვსმეტე მაჩვენებელი აქვს (83 ქულა), მონიკა სელეშს (იუგოსლავია) კი, რომელიც კარგა ხანია ჩოგბურთს აღარ თამაშობს, მხოლოდ მეთვრამეტე — 76 ქულა.

საქართველოს ჩემპიონატი კალათბურთში ● ქალები

ხიცვის გამო კალათბურთში საქართველოს ქალთა ჩემპიონატის მეოთხე ტური თბილისის მ. კაკა-ლიძის სახელობის ბავშვთა კალათ-ბურთის სასახლიდან გ. ეგნატაშვი-ლის სახელობის დარბაზში გადაი-ტანეს.

ტურში ყველაზე დაძაბული კვლავ გამოდგა საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის შეხვედრა „მეობას-თან“. თავდაუზოგავი ბრძოლის შე-მდეგ ტექნიკური უნივერსიტეტის გუნდმა თავის გულშემატკივრებს იმედი არ გაუცრუა და ხუთი ქუ-ლის სხვაობით დაამარცხა მეტოქე — 71:66 (41:35). შედარებით უკეთ გა-მოიყურებოდნენ „მართვეს“ კალათ-ბურთელი გოგონებიც, რომლებმაც ჩემპიონატში პირველი გამარჯვება მოიპოვეს: ანგარიშით 35:32 (20:18) დაამარცხეს „ტანდემი“.

მომდევნო, V ტური 23 მარტს დაიწყება, ხოლო გადატანილი შე-ხვედრები სტუ „ფალავანი“, სტუ — „მეობა“ კვლავ გადაიდო.

ტექნიკური შედეგები

22 თებერვალი. გორი — „ფალა-ვანი“ 71:74 (28:43), „ტანდემი“ — „მეობა“ 18:100 (10:50), „მართვე“ — სტუ 37:98 (6:52). **23 თებერვა-ლი.** სტუ — გორი 70:58 (30:16), „ტანდემი“ — „მართვე“ 32:35 (18:20), „მეობა“ — „ფალავანი“ 73:55 (40:34). **24 თებერვალი.** სტუ — „ტანდემი“ 106:37 (56:20), „გო-რი“ — „მეობა“ 69:103 (26:62), „ფალავანი“ — „მართვე“ 56:50 (32:24). **25 თებერვალი.** „ტანდემი“ — „ფალავანი“ 45:51 (18:24), „მა-რთვე“ — „გორი“ 29:69 (20:35), სტუ — „მეობა“ 71:65 (41:35). **26 თებერვალი.** „გორი“ — „ტანდემი“ 53:26 (26:12), „მეობა“ — „მართ-ვე“ 84:33 (47:20), „ფალავანი“ — სტუ 88:56 (33:35).

მარიკა ხიდურელი

ცემა-ტყება მიკროფონთან

როგორც ცნობილია, 19 მარტს ლონდონში გაიმართება მატჩი მსოფლიო ჩემპიონატის ტიტულ-ისთვის მძიმე წონის პროფესიონალ მოკრივეთა შორის (მოკრივეთა მსოფლიო ორგანიზაციის ვერსი-ით). ერთმანეთს შეხვდებიან ამ ტიტულის ახლანდელი მფლობელი ამერიკელი მაიკლ ბენეტი და მისი ინგლისელი კონკურენტი ჰერბი ჰაიდი.

მანამდე კი... ლონდონში მოე-წყო პრესკონფერენცია მომავალ მეტოქეთა შორის, რომელიც სკა-ნდალური სანახაობით დამთავრ-და. მოკრივეებმა უამრავი გულ-შემატკივრისა და ტელემაყურე-ბლის თვალწინ ჯერ გულისამრე-ვი ძიძგილაობა დაიწყეს, მერე კი დასცხეს ერთმანეთს.

ამ სამარცხვინო ფაქტთან და-კავშირებით ბრიტანეთის პროფე-სიული კრივის ასოციაციის გენე-რალურმა დირექტორმა ჯონ მო-რისმა განაცხადა, რომ დამნაშა-ვენი, დაჯარიმდნენ თითოეული 10 ათასი გირვანქა სტერლინგით, ამავე დროს, აღნიშნა, რომ თავშე-უკავებელმა სპორტსმენებმა სე-რიოზული ზიანი მიაყენეს პრო-ფესიულ კრივის იმიჯს. მოკრივე-ებს ორი კვირის მანძილზე უფ-ლება აქვთ შეიტანონ სააპელაციო საჩივარი.

ინტიმური კავშირი მინისტრებთან

სენსაციური, უფრო კი სკან-დალური განცხადებით გამოვიდა პრესაში შოტლანდიის საფეხბურთო კლუბის „ჰარტის“ მოთამაშე ჯას-ტინ ფაშანუ. იგი ამტკიცებს, რომ გარკვეული ხნის განმავლობაში ინ-ტიმური კონტაქტები ჰქონდა კა-ბინეტის ორ წევრთან — დიდი ბრიტანეთის მინისტრებთან.

როგორც მოსალოდნელი იყო, ამ განცხადებას უმალვე მოჰყვა შესა-ბამისი რეაქცია. მეორე თუ მესა-მე დღეს „ჰართის“ მენეჯერმა სე-ნდი კლარკმა განაცხადა, რომ ფეხბურთელი დისკვალიფიცირებუ-ლია გაურკვეველი ვადით, ამასთან, განმარტა, რომ ფაშანუ გუნდიდან იმიტომ კი არ დაითხოვა, რომ გრძე-ლი ენა აქვს, არამედ იმიტომ, რომ სისტემატურად აცდენს ვარჯიშებს.

ფეხბურთელმა წინადადებით მი-მართა ჟურნალ „პიუპლს“: დავასა-ხელებ ორივე მინისტრის გვარს, ოღონდ, საფასურად 300 ათასი გირ-ვანქა სტერლინგი გადამიხადეთო. რედაქციამ ეს წინადადება უარყო და სკანდალიც ჯერჯერობით ამ ფაზაშია შეწყვეტილი.

შეგახსენებთ, რომ ფაშანუ 33 წლისაა. რამდენიმე წელს იგი ინგ-ლისის „ნოტინგემ ფორესტში“ თა-მაშობდა, მერე კი „ჰართში“ გადა-ვიდა. მისი უმცროსი ძმა ჯონი ამ-ჟამად „უიმბლდონში“ გამოდის.

[illegible]

ივნისის მიწურულს თავისუფა-ლი სტილით მოჭიდავე ჭაბუკთა მსოფლიო პირველობას ამერიკის უძველესი ქალაქი ჩიკაგო უმასპი-ნძლებს. ამ ასპარეზობის ერთ-ერთი შერჩევითი ასპარეზობა გახლდათ თბილისის პირველობა 1978-79 წლებში დაბადებულთა შორის. წო-ნითი კატეგორიების მიხედვით ჩემ-პიონები გახდნენ: 40 კგ — მამუკა სულიკაშვილი (ლევან თედიაშვი-ლის კლუბი), 43 — ზვიად სვანიძე 47 — ანზორ ალთუნაშვილი, 51 — რობერტ ბიძინაშვილი (სამივე — „მართვე“), 60 — გიორგი სულა-ძე, 65—გივი ჭილლაძე (ორივე — „შევარდენი“), 70 — თემურ ბენ-დიანიშვილი (ლევან თედიაშვილის კლუბი), 76 — შოთა ბილანიშვილი („მართვე“), 83 — თამაზ გეგეშიძე („შევარდენი“), 95—გიორგი ხიზამ-ბარელი (ლევან თედიაშვილის კლუ-ბი), +95 — არჩილ გოგიაშვილი („შევარდენი“).

რობერტ ბიძინაშვილი და თამაზ გეგეშიძე დაჯილდოვდნენ სპეცია-ლური პრიზებით საუკეთესო ტექ-ნიკისთვის.

მაყურებელს არ მოუწყენია

თბილისის ღია პირველობის დასკვნით შეხვედრებში კრივის მო-ყვარულთა უმრავლესობას ყველა-ზე უფრო, ალბათ, პირველი ქვე-საშუალო და ქვესაშუალო წონის წყვილთა ბრძოლები აინტერესებდა. საქმე ის იყო, რომ ამ წონით კა-ტეგორიაში ფინალისტებმა — არ-მიელმა მოკრივეებმა ძმებმა არტურ და ანდრო ბურდიანცებმა, მათე კოლუაშვილმა და შევარდნელმა გი-ორგი კაპანაძემ აშკარა უპირატე-სობებით სძლიეს წინასწარ ბრძო-ლებში თავიანთ მეტოქეებს და ნა-მდვილი ოსტატობა გამოავლინეს, ამდენად, მათ შეხვედრებში სარი-სკო იყო ყოველგვარი პროგნოზი და ყველა დაძაბულ ბრძოლას ელ-ოდა. მაგრამ მოლოდინი არ გამა-რთლდა, ძმები უფრო ფსიქოლო-გიურად მზად არ აღმოჩნდნენ გა-დამწყვეტი შეხვედრებისათვის და ადვილად დათმეს გამარჯვებები. არტური (65,5 კგ) აშკარა უპირა-ტესობით დაამარცხა გ. კაპანაძემ, თბილისის უნივერსიტეტის სტუდე-ნტმა მათე კოლუაშვილმა კი სძლია ანდრო ბურდიანიცს.

მაყურებელმა იხილა კიდევ რამ-დენიმე საინტერესო შეხვედრა. კე-რძოდ, დასამახსოვრებელი იყო ქვემსუბუქი წონის ბესიკ მანჯავა-ძისა და ზურაბ კაკაბაძის (ორივე — „შევარდენი“) ორთაბრძოლა, სადაც გაიმარჯვა პირველმა, მსუბუქ წო-ნაში კი მათი თანაკლუბელების რუ-სთაველი მევლუდ ფილიევისა და თბილისელი გიორგი პოდსტანიცკის შეხვედრაში მეორე რაუნდში აშკა-რა უპირატესობით გაიმარჯვა მას-პინძელმა. დანარჩენ წონით კატე-გორიებში ქალაქის ჩემპიონები გა-ხდნენ: 54 კგ — არარატ ოჰანესია-ნი 71. ნიკოლოზ დავლიანიძე (ასკ), 75. გიორგი კეკელიძე („მართვე“), 81. ემილ არშაკიანი („შევარდენი“).

უშანგ ჭიჭინაძე

პავლე ხიზანიშვილი

გარდაიცვალა საქართველოს დამ-სახურებული მწვრთნელი ჭადრაკში პავლე ხიზანიშვილი, კაცი, რომე-ლიც სიცოცხლის ბოლომდე ერთ-გულად ემსახურა ქართულ ჭად-რაკს. იგი 84 წლისა იყო და მიუ-ხედავად ამისა, განაგრძობდა პატა-რების ზიარებას ბრძნულ თამაშ-თან, უხსნიდა მის საიდუმლოებას და აჩვევდა ბრძოლაში თავგამო-დებას. 1957 წლიდან თბილისის გა-ნათლების სამმართველოს სპეცია-ლიზებულ ბავშვთა საჭადრაკო სკო-ლაში მუშაობდა, მის აღზრდილთაგან ბევრს უსახელებია საქართველო. განსაკუთრებით აღსანიშნავია საე-რთაშორისო დიდოსტატის ელიზბარ უბილავას წარმატებები. თავიდან მისი მოწაფეები იყვნენ მაია ლო-მინეიშვილი და გიორგი ბახტაძე, რომლებმაც თავიანთ ასაკში მსო-ფლიოს და ევროპის ჩემპიონატე-ბში გაითქვეს სახელი.

ამაგდარ მასწავლებელს დაუფა-სდა შრომა — 1990 წელს საქართ-ველოს დამსახურებული მწვრთნე-ლის წოდება მიენიჭა. იყო ომის ვე-ტერანი, მიღებული ჰქონდა ჯილდო-ები.

პავლე ხიზანიშვილი მაღალკვა-ლიფიციური მსაჯიც გახლდათ, ჯერ კიდევ ორმოცდაათიან წლებში მიენიჭა საკავშირო კატეგორიის მსაჯის წოდება. მრავალგზის იყო საქართველოში გამართული საკავ-შირო და საერთაშორისო ტურნირე-ბის მსაჯთა კოლეგიის წევრი, სა-ჭადრაკო კომპოზიციითაც იყო გა-ტაცებული. ზნეკეთილი, თავმდაბა-ლი, უპრეტენზიო ადამიანი გახლ-დათ. ბედნიერი იყო იმით, რომ მთელი ცხოვრება საყვარელ ჭად-რაკს ემსახურა, სიცოცხლის ბოლო დღეებშიც კი მოსწავლეთა შესარ-ჩევ ტურნირებს მსაჯობდა.

წავიდა ჩვენგან ვალმოხდილი ადა-მიანი, დაგვიტოვა ნათელი სახელი, მაგალითი იმისა, თუ როგორ ერ-თგულად უნდა ემსახუროს კაცი ცხოვრების მიზნად არჩეულ საქ-მეს. მისი ხსოვნა დიდხანს დარჩება მეგობრებისა და აღზრდილების მე-ხსიერებაში.

საქართველოს ჭადრაკის ფედერაცია

კონსტანტინე (კოტე) მესხი

69 წლისა გარდაიცვალა კონს-ტანტინე (კოტე) მესხი, ადამიანი, რომელმაც მთელი თავისი ცხოვ-რება ქართული ფეხბურთის სამ-სახურს შეალია.

ჯერ კიდევ სტუდენტობის დროს მშობლიური ფიზკულტურის ინს-ტიტუტის გუნდში თამაშისას გა-მოჩნდა მისი ახალგაზრდული შე-მართება, მკვეთრად გამოირჩეო-და თანატოლებისაგან. ნიჭიერი სპორტსმენი სწავლის დამთავრე-ბის შემდეგ სპორტთამაშების კა-თედრაზე დატოვეს უფროს მასწა-ვლებლად, პარალელურად ნაყოფი-ერად მუშაობდა ინსტიტუტის გუ-ნდის უფროს მწვრთნელად. მისი ხელმძღვანელობით ეს გუნდი წლე-ბის მანძილზე წარმატებით გამო-დიოდა რესპუბლიკურ ჩემპიონატ-სა და თასის გათამაშებაში, სხვადა-სხვა საკავშირო შეჯიბრებაში. შე-მდგომში მისი მრავალი აღზრდილი ფეხბურთელი წარმატებით იცავდა რესპუბლიკის ოსტატთა გუნდების ღირსებას.

ბავშვთა ოლიმპიური რეზერვების საფეხბურთო სკოლა „ავაზაში“ კ. მესხი გვერდში დაუდგა სახელგან-თქმულ მიშა მესხს და ძალასა და ენერგიას არ იშურებდა საქართვე-ლოში ბავშვთა ფეხბურთის განვი-თარებისთვის. აღსანიშნავია, აგრე-თვე, განსვენებულის მუშაობა „შრომითი რეზერვების“ ნაკრებ გუნდში, რომელიც რამდენიმეჯერ საკავშირო ჩემპიონი გახდა.

მას შემდეგ, რაც ქართული ფე-ხბურთი დამოუკიდებლობას ეზია-რა, კ. მესხი პენსიაზე გასვლამდე, ნაყოფიერად მუშაობდა ფეხბურ-თის ფედერაციაში უფროს მწვრთ-ნელ-მეთოდისტად.

წავიდა ჩვენგან გულისხმიერი, პატიოსანი ადამიანი, რომელიც დი-დად დააკლდა ქართულ ფეხბურთს.

საქართველოს ფეხბურთის ფედერაცია

სახსოვარი

გოგი იაშვილი

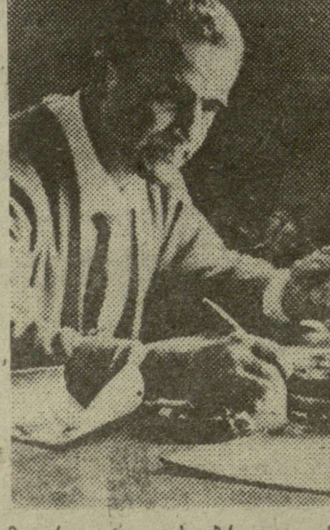

ჩვენ, ძველ ლელოელებს, სულ რამდენიმე კაცი რომ შემოვრჩით, კარგად გვახსოვს რედაქციის ადრინდელი ბინა ვერის თავდაღმარ-თზე, № 12 სახლში. ძველებური უპრეტენზიო ქალაქური ბინა გახ-ლდათ; სამოთახიანი, ჯერ საერთო კომუნალური შესასვლელი გვქონ-და მეზობელ მცხოვრებლებთან, მე-რე, მაშინდელი რედაქტორის მიშა კაკაბაძის აქტიური მცდელობით ცალკე სადარბაზო გავიკეთეთ და უკვე გარკვეული კომფორტი შევ-ქმენით. ვცხოვრობდით, ვმუშაობდით, ვუშვებდით პირველ ქართულ სპო-რტულ გაზეთს. ვინ არ დადიოდა მაშინ „ლელოში“: ბორის პაიჭაძე, ნესტორ ჩხატარაშვილი, ნოდარ ჯო-რჯიკია, დუკა რამიშვილი, რეზო შა-რაბიძე, ლენა გოკიელი, გივი კარ-ტოზია, ამურ ციმაკურიძე, ვახტანგ ბალავაძე, რაფაელ ჩიმიშკიანი, მი-ხეილ შიშოვი, ვახტანგ ქარსელაძე, დავით ცომაია, ლევან ფალავანდი-შვილი, შურა ჯორჯაძე, კოტე ზაუ-ტაშვილი, ავთო გუნია და სხვა მრა-ვალი გამოჩენილი სპორტის მოღვა-წე, გაზეთი კვირაში ერთხელ გამო-დიოდა, დრო თავზე საყრელი გვქო-და, ამიტომაც სალაღობოდაც ხში-რად გვეცალა იმ ორშაურიანი ხინკ-ლების პერიოდში.

ერთ მშვენიერ დღეს მიშა კაკა-ბაძემ ახალგაზრდა კაცი მოიყვანა, გვითხრა: ეს მხატვარია, ამიერიდან „ლელოში“ იმუშავებსო.

მივესალმეთ ერთმანეთს, ხელი ჩა-მოვართვით, გავისაუბრეთ და მი-ვილოცეთ ჩვენს მცირე საძმოში, მივი-ლოცეთ სამუდამოდ...

ის მხატვარი გოგი იაშვილი გახ-ლდათ. ცნობით, რა თქმა უნდა, ადრეც ვიცნობდით ერთმანეთს, „ლელოშიც“ აქვეყნებდა ნახატებს, მაგრამ სამსახურებრივი თანამშრო-მლობა — ეს უკვე ახალი ეტაპი გახლდათ ჩვენს მეგობრობაში და ამ გარემოებამ გარკვეული სიახლე შეიტანა საერთო ურთიერთდამო-კიდებულებაში. შემდგომში გოგი იაშვილს რამდენიმეჯერ შესთავაზეს სხვა, უფრო სარფიანი სამსახური, მაგრამ მუდამ უარზე იყო — „ლე-ლო“ ოჯახივითაა, ვერ შევეელევიო.

მართლაც ერთი ოჯახივით ვიყა-ვით „ლელოში“ და ამიტომაც იყო, რომ მრავალთ აქეთ მოუწევდათ ხოლმე. გული, აქ, ამ თავისებურ სპორტულ სალონში უნიშნავდნენ ერთმანეთს შეხვედრას, ისვენებდ-ნენ, ერთობოდნენ.

ამ ოჯახის ერთ-ერთი ყველაზე ხალისიანი, გულთბილი, მოსიყვა-რულე მასპინძელი გახლდათ გოგი იაშვილი. ყველა უყვარდა, ყველას პატივს სცემდა, უბატონოდ არავის დაელაპარაკებოდა, ტკბილი საუბა-რი იცოდა, ძველი თბილისის მო-გონებათა მებაირაღე იყო, უამრა-ვი რამ ახსოვდა ძველი ცხოვრები-სა, მაგრამ პრინციპულ დავაში კი ულმობელი და დაუნდობელი გახლ-დათ, ხმის ჩახლეჩამდე კამათობდა, ზოგჯერ ზედმეტადაც გაფიცხდებო-და გულმოსული, მაგრამ ეს სიფი-ცხე მალე გადაუვლიდა, ისევ ის ტკბილი და მოსიყვარულე გოგი ხდებოდა, შეგირიგდებოდა და ადრინდელ დავასაც გადაივიწყებდა.

თავისი საგაზეთო საქმის დიდი მცოდნე და სპეციალისტი იყო, მის-ხალ-მისხალ გამოითვლიდა ყოველი მომავალი ნომრის ნიუანსებს, ზუს-ტად მოარგებდა ერთმანეთს ტექსტს, კლიშეს, ნახატს, რედაქციის სამ-დივნოს დიდი შეღავათი ჰქონდა მი-სგან. „ლელოს“ ახლანდელი საფი-რმო (სატიტულო) წარწერა-სათაუ-რიც მისი ნახელავია. იუმორის სა-ოცრად მახვილი გრძნობა გააჩნდა, ვინმე რომ რამე ოხუნჯურს მოჰყ-ვებოდა, სპორტსმენებს კი ყოველ-თვის ბლომად აქვთ ამგვარი კური-ოზები მოსაგონარი, ყველა მოითა-ვებდა სიცილს, გოგი იაშვილი კი მერეც დიდი ხანი განაგრძობდა ხი-თხითს — ე რა კაი რამე მოვისმი-ნეო!

მერე მძიმე ავადმყოფობამ დარია ხელი, ჯერ მარჯვენა წაართვა და ისიც მარცხენა ხელით განაგრ-ძობდა მუშაობას, ემოციური კაცი იყო და უბრალო დანებება არა სჩვე-ოდა.

შემდგომში ავადმყოფობამ იმძ-ლავრა და შეიწირა კიდეც ეს შუა-ხანს მიღწეული ენერგიით აღსავსე, მუდამ ჭაბუკურად მგზნებარე, პა-ტიოსანი, ალალმართალი, კეთილ-შობილი ადამიანი, სახელი რომლი-თაც მუდამ ცოცხლობს ჩვენს გუ-ლებში.

ამ დღეებში მას 70 წელი შეუს-რულდებოდა. შეუსრულდებოდა, რომ დასცლოდა, მაგრამ, ვაგლახ, განგებამ ასე არ ისურვა და ხელი-დან გამოგვაცალა ეს შესანიშნავი ადამიანი — „ლელოს“ მხატვარი გოგი იაშვილი!

რაღა დაგვრჩენია ამ ფუჭი 70 წლის იუბილეზე! ისევ იმ ძველე-ბური ქალაქური სიმღერის „ყარა-ჩოღელის შესანდობარის“ სიტყვები, რომელიც მას აგრერიგად უყვარდა, დარდიანი, შფოთიანი, ყარაჩოღუ-ლი, ხოშიანი სიტყვები:

შენ რომ დამტოვე,
დამილონდნენ გულის სიმები,
შენ რომ დამტოვე,
მტირალი ვარ დაკარგულისა,
შენ რომ დამტოვე,
წყაროც დაშრა სიხარულისა,
შენ რომ დამტოვე,
ხეც გამიხმა სიხარულისა!

ძველი ლელოელები

საქართველოს ფიზიკური კულ-ტურის ინსტიტუტის 1962 წლის კურსდამთავრებულები თანაგრძ-ნობას უცხადებენ თანაკურსელს გურამ მაჭავარიანს ძმის გარდა-ცვალების გამო.

საქართველოს მაგიდის ჩოგბუ-რთის ფედერაცია თანაგრძნობას უცხადებს ამავე ფედერაციის ვიცე-პრეზიდენტს ჯემალ მელაძეს დე-დის გარდაცვალების გამო.

მთავარი რედაქტორი თენგიზ გაჩეჩილაძე

ჩვენი მისამართი: თბილისი, 380096, მ. კოსტავას 14. ● ტელეფონი 99-58-14 ინდექსი 66485 ИНДЕКС დაიბეჭდა გამომცემლობა „სამშობლოში“.